

Gebiedsanalyse stadsdeel Escamp, gebied Escamp I (Zuidwest)

Moerwijk | Morgenstond | Bouwlust | Vrederust

Algemene kenmerken

Escamp is het grootste stadsdeel van Den Haag. Het stadsdeel kent zeven wijken: Moerwijk, Morgenstond, Bouwlust, Vrederust, Leyenburg, Rustenburg-Oostbroek en Wateringse Veld. Ook bevinden zich twee grote groengebieden in het stadsdeel: het Zuiderpark en de Uithof.

Fysieke kenmerken van de wijk

Dit perceel bestaat uit 4 wijken: Moerwijk, Morgenstond, Bouwlust en Vrederust, ofwel Den Haag Zuidwest. Er wonen ruim 70.000 mensen, waarvan de meeste mensen een niet-Nederlandse afkomst hebben. Zuidwest kent een aantal bijzondere en unieke kenmerken. De vier wijken zijn grotendeels gebouwd na de tweede wereldoorlog. Veel drie- of vierlaagse portiekflats vormen blokken in een groene omgeving, vaak met open toegankelijke binnentuinen. Kenmerkend is het winkelcentrum de Leyweg, als grootste winkelcentrum van dit deel van Den Haag en omgeving. Het Zuiderpark ligt nabij en aan de andere kant de uithof beide worden ervaren als een groene oase. Theater en Filmhuis Dakota fungeert als cultuuranker. De vier wijken zijn te typeren als rustig, in die zin dat er sprake is van weinig bedrijvigheid op straat en weinig sociale, culturele en economische voorzieningen waar bewoners gebruik van kunnen maken.

Blijvende kwetsbare bevolkingspopulatie

Oorspronkelijk werd deze stadsuitbreiding gebouwd door woningbouwcorporaties voor de Haagse middenklasse. Vanaf de jaren '90 veranderde de samenstelling van de wijken. Er kwam een instroom van kwetsbare bewoners. Passend toewijzen en extra-muralisering van de zorg versterkte de afgelopen jaren dit effect. Daarnaast raakte de staat van woningen en buitenruimte sleets en vielen veel voorzieningen voor inwoners de afgelopen jaren weg. Inmiddels komen mensen vooral in Zuidwest te wonen als zij snel een relatief goedkope huurwoning nodig hebben (bijvoorbeeld na scheiding, bij schulden of bij armoede). Wanneer het beter gaat, zijn er beperkt woningen beschikbaar zijn in een duurder segment. Dit veroorzaakt een hoge doorstroom van inwoners en houdt de sociale kwetsbaarheid in de wijken in stand.

Stapeling van problemen

Zuidwest kent meer dan gemiddeld armoede, schooluitval, (jeugd)criminaliteit, (jeugd)werkloosheid, overlastgevend inwoners en ondermijnende criminaliteit. Er is een grote groep mensen met een GGZ-achtergrond. Er zijn meer eenpersoonshuishoudens, statushouders en alleenstaande ouders met (jonge) kinderen dan gemiddeld in Den Haag. Ook raken de economische en sociale gevolgen van inflatie en crises (zoals de energiecrisis, woningcrisis) inwoners van Zuidwest extra hard. Daarnaast valt het op dat mensen in deze wijken vaak op jonge leeftijd "ouder" worden, dit blijkt uit de ondersteuningsbehoefte vanuit de WMO. Onder een relatief groot percentage van de bewoners is er sprake van laaggeletterdheid en/of een laag opleidingsniveau. Dit heeft een negatief effect op de zelfredzaamheid van veel bewoners. Er zijn bewoners die elkaar weten te vinden en een fijn sociaal leven ervaren. Maar een deel van de bewoners leeft in sociale isolatie en beschikt niet over een sterk sociaal netwerk. Daarnaast wonen in Zuidwest veel slachtoffers van de toeslagenaffaire. Zuidwest heeft te maken met systemische benadeling zoals stigmatisering, racisme en klassenongelijkheid.

Aandacht voor de jeugd

Door deze stapeling van problemen, groeien kinderen in Zuidwest niet altijd op in een positief stimulerende omgeving. Als het gaat om de financiële situatie in veel gezinnen en de aanwezige criminaliteit, signaleren we kwetsbaarheid bij de jeugd. Ook een gebrek aan kansen vormt een risico op criminaliteit en 'snel geld'. Daarnaast wordt op verschillende plekken in de wijken overlast ervaren door hangjongeren of andere groepen die elkaar in de buitenruimte ontmoeten.

Afgehaakt en laag vertrouwen instanties

Al deze zaken maken het moeilijk voor veel van de inwoners van Zuidwest hun leven zinvol en met perspectief in te richten. Veel mensen in Zuidwest voelen zich geen onderdeel (meer) van de samenleving en zijn 'afgehaakt'. Dit zien we terug in de lage opkomst bij de verkiezingen, een lage meldingsbereidheid en in een laag vertrouwen in de overheid, politiek en instanties. Maar ook in weinig betrokkenheid en eigenaarschap bij de leefomgeving. De komende tijd zal de sociale samenhang in Zuidwest nog sterker onder druk komen te staan door de geplande stadsvernieuwing.

Veel bewoners in Zuidwest bewegen zich op buggy- en rollatorafstand.

Er zijn mensen die zich prima weten te bewegen binnen de wijken, de stad en de omgeving. Maar voor een relatief groot deel van de bewoners in Zuidwest is de leef- en beweegwereld smal, overwegend vanwege de kwetsbare omstandigheden waarin bewoners zich vinden. Dit onderstreept de noodzaak aan toegankelijke en lokale aanwezigheid van faciliteiten en sociale voorzieningen.

Door ontmoetingen dichtbij huis te organiseren, is het gemakkelijker om bewoners te activeren een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de wijk en elkaar te helpen. In elke wijk van Zuidwest is daarom zichtbare aanwezigheid van het welzijnswerk gewenst op buurtniveau, met een gebiedsgerichte aanpak voor elke buurt.

Zichtbare kracht bij bewoners

Ondanks de vele uitdagingen, zijn er veel bewoners, bewonersgroepen en lokale organisaties die zich actief inzetten voor hun buurt. Er zijn talloze initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid en veiligheid. Juist deze kracht willen we van onderop versterken. Door aan te sluiten bij de energie in de wijken, bouwen we samen aan een duurzame verbetering. De vele culturele tradities, de onderlinge solidariteit binnen de (eigen) gemeenschappen en het aanwezige sociale kapitaal vormen hierbij belangrijke fundamenten. Het is belangrijk om inwoners van Zuidwest met elkaar te verbinden (ontmoeting), een stem te geven (burgerparticipatie) en in hun eigen tempo (regie) mee te laten doen in de maatschappij (aanhaken) en hun leven zinvol vorm te laten geven (perspectief bieden).

Extra investeringen in Zuidwest

Gezien de staat van de wijken, is Den Haag Zuidwest aangewezen als Nationaal Programma. Vanuit de rijksoverheid, gemeente en partners wordt langdurig geïnvesteerd in deze vier wijken met als doel Den Haag Zuidwest op niveau van het Haags gemiddelde te brengen. Daarnaast is de komende twintig jaar een grote fysieke transitie van de wijk gaande op het gebied van woningen (sloop, nieuwbouw, renovatie), mobiliteit en energietransitie. Bovendien is sprake van een verdichtingsopgave van 10.000 woningen. Ook is in Moerwijk extra inzet vanuit het Aanvalsplan Afval en Schoon en is de Jan Luykenlaan/ Van Baerlestraat aangewezen als Investeringsgebied.

Wijkagenda

We werken met bewoners en partner aan verschillende aandachtspunten die we hebben geformuleerd in de wijkagenda's. Voor sommige wijken wordt de wijkagenda vernieuwd, voor andere wijken ligt de focus op de uitvoering.

Vertaling naar welzijn

Vanuit de hierboven genoemde programma's en wijkagenda's worden vele projecten in de wijken uitgevoerd. De samenhang en samenwerking tussen deze projecten en tussen de betrokken partijen is van essentieel belang om de doelstellingen te behalen. Het professionele gebiedsgerichte welzijnswerk is hierin een belangrijke partner.

Daarbij gaat onze aandacht specifiek uit naar de volgende 5 vraagstukken:

1. Bewoners in een kwetsbare situatie, waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft, ondersteunen.
2. Het stimuleren van het kansrijk opgroeien van jongeren. Hierbij bedoelen wij, dat de jeugd in Den Haag Zuidwest meer kansen geboden wordt, maar ook dat de jeugd beter gebruik maakt van het beschikbare aanbod.
3. Het versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven, maar ook het aanjagen van nieuwe bewonersinitiatieven.
4. Bijdragen aan gevoel van veiligheid, eigenaarschap en leefbaarheid in buurt en wijk.
5. Het signaleren van en inspelen op maatschappelijke trends en ontwikkelingen.

Vraagstuk 5 'Het signaleren en inspelen op maatschappelijke trends en ontwikkelingen' bespreken we hier omdat deze, met een algemene beschrijving geldt voor heel Zuidwest. Binnen dit vraagstuk verwachten we de volgende zaken:

- Extra inzet op belangrijke periodes zoals oud & nieuw, de zomervakantie en andere belangrijke feestdagen. Het gaat hier om met preventieve aansprekende activiteiten, versterkte begeleiding en een goed afgestemde programmering.
- Inspelen op- en meebewegen met politieke ontwikkelingen en actualiteiten
- Relevante maatschappelijke en sociale ontwikkelingen
- Digitale ontwikkelingen en innovaties, met name om in te spelen op de leefwereld van jongeren en het actueel houden van de organisatie

Moerwijk

Moerwijk is met 20.765 inwoners een grote wijk. In de samenstelling van de bevolking valt op dat de wijk een hele gemiddelde bevolkingsopbouw heeft. Wel valt op dat mensen in Moerwijk op jonge leeftijd oud worden. Daarnaast is een hoog percentage van de inwoners van niet-Nederlandse afkomst en wordt de wijk gekenmerkt door een grote concentratie van sociale problematieken. De doorstroom van inwoners is hoog.

Daarnaast is Moerwijk rijk aan verschillende culturen en tradities en binnen deze culturele en religieuze groepen kan de verbinding en samenhang groot zijn. Aan de andere kant voedt deze verscheidenheid ook sociale spanningen waardoor het gevoel van gezamenlijkheid en eensgezindheid mist. Tegelijkertijd, doordat veel inwoners in een kwetsbare positie zitten, is het opzetten van gezamenlijk initiatief of het bevorderen van eigenaarschap voor de omgeving een uitdaging.

Ondanks deze cijfers en ontwikkelingen bevinden zich er in Moerwijk veel initiatiefnemers die zich laten horen en zich organiseren, om zich in te zetten voor ontmoeting, leefbaarheid en politieke participatie. Veel bewoners van Moerwijk zijn mondig en goed in staat om aandacht te vragen voor de problemen in de wijk. Dit is terug te zien in de betrokkenheid van de lokale en landelijke politiek en de vele initiatieven die de afgelopen jaren gerealiseerd zijn.

In Moerwijk is zichtbare aanwezigheid van het welzijnswerk gewenst in de vier de buurten Noord, Oost, Zuid en West.

Vraagstuk 1. Een deel van de bewoners bevinden zich in een kwetsbare situatie waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft.

Zoals beschreven in de algemene beschrijving van Zuidwest, is er in ook Moerwijk een grote groep bewoners die zich bevinden in een kwetsbare situatie. Ook is de betrokkenheid van bewoners bij de leefomgeving laag en daardoor is de omgeving vervuild.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie sluit aan bij deze leefwereld en zet passende lokale communicatie en interventies in. De welzijnsorganisatie zet de energie en ontevredenheid van de bewoners omtrent de leefomgeving om in acties, betrokkenheid en initiatieven op het gebied van schoon, heel en veilig en ontmoeting.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelf organiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid.

Vraagstuk 2: Stimuleren van het kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren.

In Moerwijk zijn relatief veel eenouderhuishoudens en een relatief hoog percentage gescheiden inwoners, daarnaast zijn er veel kinderen die opgroeien in armoede en in bestaansonzekerheid. De straat wordt als leerschool gezien en de positieve rolmodellen zijn onvoldoende zichtbaar op straat. Ook hebben ze te maken met een gebrek aan maatschappelijk toekomstperspectief óf weten ze niet hoe ze dit kunnen realiseren. Daarnaast is sprake van een ongezonde leefstijl bijvoorbeeld door ongezond eten of middelenmisbruik. Sommige kinderen vertonen ongewenst gedrag of zijn niet in staat zelfstandig een zinvolle (vrije) tijdsbesteding te vinden.

De jeugd bevindt zich vaak zonder toezicht buiten. Bijvoorbeeld op en rondom de locaties Heeswijkplein, Jan Luykenlaan, pleinen, speeltuinen, portieken en bij winkelpinten. Ook brengen jongeren veel tijd online door. Zij worden daarbij blootgesteld aan online trends en content met een negatieve invloed. Ze zijn niet altijd weerbaar tegen aanwezige groepsdruk of online verleidingen.

Er is een tendens dat meer jongeren op steeds vroegere leeftijd, zich in uiterste gevallen, aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. Daarnaast is er een groeiend bewustzijn omtrent maatschappelijke (politieke) en mondiale ontwikkelingen, systeemonderdrukking en emancipatie.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Het welzijnswerk heeft oog voor de sociale kwetsbaarheid en multiproblematiek en de daaruitvolgende behoefte van ouders en kinderen en formuleert hierop concrete aanpakken. De welzijnsorganisatie hanteert een inclusieve strategie en bereikt hiermee jongeren die een vertegenwoordiging zijn van de wijk. Jongerenwerk speelt in op (online) trends en stimuleert een groeiend bewustzijn over maatschappelijke, mondiale en politieke ontwikkelingen die bijdragen aan het worden van gezonde bewuste volwassenen. Hierbij worden zowel jongens, meisjes en non-binaire kinderen en jongeren aangesproken, ook in gemixte groepen. Het welzijnswerk werkt intensief samen met relevante partners in de wijk die zich met jeugd bezighouden (zoals scholen).

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Vraagstuk 3. Bevorderen zelforganiserend vermogen en versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven.

In Moerwijk zijn meerdere ontmoetingsplekken en bewonersinitiatieven gerealiseerd. Elke plek en initiatief heeft een eigen karakter, organisatievorm en ontwikkelkansen. Ook zijn er binnentuinen in Moerwijk die potentie bieden voor ontmoeting, verbinding en vergroening.

Er zijn veel actieve bewoners die zich inzetten voor het verbeteren van de leefbaarheid en een schoon, heel en veilige wijk, zoals de Moerwijk Moeders en het Buurt Interventieteam Kloosterburen. Maar veel groepen zijn wel naar binnen gekeerd. Er is behoefte aan meer verbinding, saamhorigheid en begrip tussen bewoners onderling en tussen de specifieke culturele groepen. Tegelijkertijd zijn er bewoners die nog onvoldoende in staat zichzelf te organiseren of beschikken over te weinig kennis om dit zelfstandig te doen. Er is een groeiende energie om met elkaar te bouwen aan de leefbaarheid en de leefomgeving in kleine gebieden, zoals pleinen, speeltuinen en binnentuinen.

De bewonersorganisatie is begin 2025 opgestart en het bestuur ontwikkelt zich richting een bekende organisatie in de wijk waar bewoners terecht kunnen. Om dit te kunnen doen is het van belang dat zij een vertegenwoordiging zijn van de wijk en de structuur van de organisatie sterk staat.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie onderhoudt intensieve contacten met de verschillende initiatieven en ontmoetingsplekken en zorgt voor verbinding. De welzijnsorganisatie faciliteert reeds bestaande netwerken van bewoners en bevordert kennisdeling met nieuwe bewoners(groepen). De bewonersorganisatie wordt ondersteund en geholpen om zichzelf te organiseren richting verbinder, belangenbehartiger en organisator. Er zijn meer acties en initiatieven op schoon, heel en veilig. De welzijnsorganisatie heeft een inclusieve strategie, er wordt aangesloten bij de leefwereld en er is een cultuur sensitieve aanpak. Daarnaast stimuleert en faciliteert de welzijnsorganisatie verbindende en overbruggende ontmoetingen en initiatieven.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang; 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten en 1.3 het verminderen van sociale spanningen.

Vraagstuk 4. Bijdragen aan gevoel van veiligheid en leefbaarheid in buurt en wijk

De criminaliteitscijfers verschillen per wijk in Zuidwest, maar zijn overal hoger dan gemiddeld in Den Haag. En in Moerwijk en Morgenstond zijn ze het hoogst.

Op en rond locaties zoals het Heeswijkplein, de Jan Luykenlaan en Van Baerlestraat is een grote ontmoetingsbehoefte die zich afspeelt in de openbare ruimte, ook onder volwassenen en senioren. Hierdoor ontstaan sociale spanningen en overlast. Ook kan sprake zijn van grensoverschrijdend gedrag en sociale onveiligheid voor meisjes, vrouwen en jonge kinderen. Tegelijkertijd bieden deze situaties kansen voor het organiseren van integrale ontmoeting en betrokkenheid.

Een toenemende zorg is dat kinderen op steeds jongere leeftijd door criminelen geronseld worden voor ondermijnende activiteiten en, of zich aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. Jonge kinderen worden onderdrukt door jongeren die deel uitmaken van criminele groepen. De ouderbetrokkenheid bij de jongeren is essentieel voor de ontwikkeling.

Een deel van de bewoners zet zich in voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Dit komt tot uiting door de interesse in het vormen van een buurpreventieteam in de wijk, met als voorbeeld buurtpreventieteam Kloosterburen.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Ook op locaties waar overlast ontstaat zoals het Heeswijkplein en andere gebieden is een outreachende en zichtbare inzet van het jongerenwerk nodig. Dit om in contact te komen met de jongeren en hen te betrekken bij passend aanbod of het doen van een passende interventie. Er wordt gewerkt met bewoners en jongeren aan handelingsperspectief omtrent leefbaarheid, het vergroten van de meldingsbereidheid en het leggen van onderlinge verbinding.

De welzijnsorganisatie heeft overzicht op de ontwikkelingen in de wijk en een analyse van de risicogebieden per wijk en buurt. In samenwerking met de al ingezette projecten en partners wordt aan het welzijnswerk gevraagd om hierin een zichtbare aanpak en interventies te leveren en samenwerking te organiseren met de al actieve partners en bewoners.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Morgenstond

Morgenstond is een naoorlogse wijk met ruim 20.000 inwoners met een gemiddelde bevolkingsopbouw. Qua samenstelling en problematiek lijkt de wijk op Moerwijk, maar de problematiek speelt zich meer achter de voordeur af. Dit is lange tijd onderbelicht gebleven, waardoor aandacht voor en investeringen in Morgenstond de afgelopen jaren zijn achtergebleven. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in het aantal jongerenwerkers en opbouwwerkers en het aantal ontmoetingsplekken.

De Leyweg bevindt zich in Morgenstond en is van belangrijke invloed op de leefbaarheid en veiligheid. Het versterken van dit winkelgebied is niet alleen van belang voor Zuidwest, maar specifiek ook voor Morgenstond.

De criminaliteitscijfers verschillen per wijk in Zuidwest, maar in Morgenstond en Moerwijk zijn ze het hoogst. Op wisselende plekken in de wijk is sprake van overlast door hangjongeren of andere groepen die zich hinderlijk in de buitenruimte ophouden. Criminele netwerken zijn zichtbaar aanwezig op sommige plekken. Dit alles leidt tot gevoelens van onveiligheid.

De betrokkenheid van lokale partners in Morgenstond is hoog, maar de samenwerking en actiegerichtheid tussen partners kan verbeterd worden. Er is een aantal bewonersgroepen actief, maar dit is nog onvoldoende een afspiegeling van de wijk qua culturele achtergrond en qua vertegenwoordiging uit de verschillende buurten die Morgenstond kent.

Er worden de komende jaren veel nieuwe woningen in Morgenstond gerealiseerd, waaronder ook woningen in het wat duurdere segment. Dit zal de sociale samenhang in Morgenstond onder druk zetten. Ook zal het invloed hebben op de samenstelling van de bevolking. In Morgenstond is zichtbare aanwezigheid van het welzijnswerk gewenst in de vier de buurten Oost, West, Zuid en Leyweg.

Vraagstuk 1. Bewoners in een kwetsbare situatie waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft.

Zoals beschreven in de algemene beschrijving van Zuidwest, is er in ook Morgenstond een grote groep bewoners die zich bevinden in een kwetsbare situatie. Ook is de betrokkenheid van bewoners bij de leefomgeving laag en daardoor is de omgeving vervuild. Daarbij is het van belang te realiseren dat vaak gedacht wordt dat Morgenstond er beter voor staat dan dat het in werkelijkheid is.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Het zichtbaar maken van de behoefte van bewoners, het beschikbare aanbod en het leggen van de verbinding hiertussen zien wij als een kans en opdracht voor het welzijnswerk. De welzijnsorganisatie sluit aan bij deze leefwereld en zet passende lokale communicatie en interventies in. De welzijnsorganisatie zet de energie en ontevredenheid van de bewoners omtrent de leefomgeving om in acties, betrokkenheid en initiatieven op het gebied van schoon, heel en veilig en ontmoeting.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid.

Vraagstuk 2. Het stimuleren van het kansrijk opgroeien van jongeren. Hierbij bedoelen wij, dat de jeugd in Den Haag Zuidwest meer kansen geboden wordt, maar ook dat de jeugd beter gebruik maakt van het beschikbare aanbod.

In Morgenstond zijn relatief veel eenouderhuishoudens en een relatief hoog percentage gescheiden inwoners, daarnaast zijn er veel kinderen die opgroeien in armoede en in bestaansonzekerheid. De straat wordt als leerschool gezien en de positieve rolmodellen zijn onvoldoende zichtbaar op straat. Ook hebben ze te maken met een gebrek aan maatschappelijk toekomstperspectief óf weten ze niet hoe ze dit kunnen realiseren. Daarnaast is sprake van een ongezonde leefstijl bijvoorbeeld door ongezond eten of middelenmisbruik. Sommige kinderen vertonen ongewenst gedrag of zijn niet in staat zelfstandig een zinvolle (vrije) tijdsbesteding te vinden.

In Morgenstond zijn nauwelijks ontmoetingsplekken voor jongeren. Bovendien bevindt de jeugd zich vaak zonder toezicht buiten. Bijvoorbeeld op en rondom de locaties Leyweg en Steenwijklaan. Ook brengen jongeren veel tijd online door. Zij worden daarbij blootgesteld aan online trends met roddels en geweld. Ze zijn niet altijd weerbaar tegen aanwezige groepsdruk of online verleidingen.

Er is een tendens dat meer jongeren op steeds vroegere leeftijd, zich in uiterste gevallen, aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. Daarnaast is er een groeiend bewustzijn omtrent maatschappelijke (politieke) en mondiale ontwikkelingen, systeemonderdrukking en emancipatie.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Het welzijnswerk heeft oog voor de sociale kwetsbaarheid en multiproblematiek en de daaruitvolgende behoefte van ouders en kinderen en formuleert hierop concrete aanpakken. De welzijnsorganisatie zet zich in voor het ontwikkelen van nieuwe laagdrempelige ontmoetingen voor jongeren. De welzijnsorganisatie hanteert een inclusieve strategie en bereikt hiermee jongeren die een vertegenwoordiging zijn van de wijk. Het jongerenwerk speelt in op (online) trends en stimuleert een groeiend bewustzijn over maatschappelijke, mondiale en politieke ontwikkelingen die bijdragen aan het worden van gezonde bewuste volwassenen. Hierbij worden zowel jongens, meisjes en non-binaire jongeren en kinderen aangesproken, ook in gemixte groepen. Het welzijnswerk werkt intensief samen met relevante partners in de wijk die zich met jeugd bezighouden (zoals scholen).

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Vraagstuk 3. Het versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven, maar ook het aanjagen van nieuwe bewonersinitiatieven.

In Morgenstond zijn een paar ontmoetingsplekken gerealiseerd en zijn er initiatieven vanuit kerken en organisaties waarbij bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Ook zijn het Theater Dakota, de Leyweg en de binnentuinen plekken voor ontmoeting. Desondanks voldoen deze plekken nog onvoldoende in de behoefte aan

meer laagdrempelige ontmoetingsplekken. Het verder versterken van bestaande plekken en het creëren van nieuwe laagdrempelige ontmoetingsplekken in elke buurt van Morgenstond is daarom een speerpunt. Hierbij is samenwerking nodig met andere ontmoetingsplekken in Den Haag Zuidwest en met actieve partners uit de wijk.

Er zijn actieve bewoners die zich inzetten voor het verbeteren van de leefbaarheid en een schoon, heel en veilige wijk, zoals de vrijwilligers van het BIT-team en de Molitie moeders. Ook is er een sterke bewonersorganisatie in Morgenstond. Dit is echter nog onvoldoende een afspiegeling van de wijk qua culturele achtergrond en qua vertegenwoordiging uit de verschillende buurten die Morgenstond kent. En tegelijkertijd zijn er bewoners die nog onvoldoende in staat zichzelf te organiseren of beschikken over te weinig kennis om dit zelfstandig te doen.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie onderhoudt intensieve contacten met de verschillende initiatieven en ontmoetingsplekken en zorgt voor verbinding. De welzijnsorganisatie faciliteert reeds bestaande netwerken van bewoners en bevordert de totstandkoming van nieuwe bewonersgroepen. De welzijnsorganisatie ondersteunt de bewonersorganisatie en werkt aan een representatieve vertegenwoordiging van de wijk. Er zijn meer acties en initiatieven op schoon, heel en veilig. De welzijnsorganisatie heeft een inclusieve strategie, er wordt aangesloten bij de leefwereld en er is een cultuursensitieve aanpak. De welzijnsorganisatie ondersteunt en stimuleert de bewonersorganisatie Morgenstond om zichzelf te organiseren richting verbinder, belangenbehartiger en organisator.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang; 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten.

Vraagstuk 4. Bijdragen aan gevoel van veiligheid, eigenaarschap en leefbaarheid in buurt en wijk.

Op en rond locaties zoals de Oosterhesselenstraat, Leyweg, Steenwijklaan, De Meppel (ROC Mondriaan) is een grote ontmoetingsbehoefte die zich afspeelt in de openbare ruimte. Hierdoor ontstaan sociale spanningen en overlast. Door goed samen te werken wordt en blijven het gezellige en veilige plekken voor iedereen. Specifiek voor het welzijnswerk zien we graag inzet op het verminderen van de overlast ten aanzien van jongeren en ouderen.

Ook in de Wijhestraat en Holtestraat is veel overlast door hangjongeren en in sommige gevallen door criminaliteit en het dealen van drugs. Er is hierdoor een hoger risico op afglijden richting criminaliteit voor jongeren.

Een toenemende zorg is dat kinderen op steeds jongere leeftijd door criminelen geronseld worden voor ondermijnende activiteiten en, of zich aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. Jonge kinderen worden onderdrukt door jongeren die deel uitmaken van criminele groepen. De ouderbetrokkenheid bij de jongeren is essentieel voor de ontwikkeling.

Een deel van de bewoners zet zich in voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Dit komt tot uiting door de aanwezigheid van buurtpreventieteams in de wijk.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De groepen zijn bij welzijn in beeld, er wordt naar deze groepen uitgereikt en er is een preventieve aanpak. Er wordt gewerkt met bewoners en jongeren aan handelingsperspectief, meldingsbereidheid en het leggen van onderlinge verbinding. In samenwerking met de al ingezette projecten en partners wordt aan het welzijnswerk gevraagd om hierin een zichtbare aanpak te leveren en samenwerking te organiseren met de al actieve partners en bewoners. Er is een analyse van risicogebieden, zoals bijvoorbeeld op dit moment de Oosterhesselenstraat, Leyweg, Steenwijklaan, De Meppel (ROC Mondriaan).

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden,

2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Bouwlust

Bouwlust heeft 18.175 inwoners met een gemiddelde bevolkingsopbouw; er zijn vooral iets meer kinderen en jongvolwassenen dan gemiddeld.

De samenstelling van de wijk gaat veranderen door sloop en nieuwbouw. De komende jaren zorgt deze fysieke transitie voor extra druk op de leefbaarheid en veiligheid. Verschillende plekken in de wijk is de transitie nu al zichtbaar. Denk aan de Zichten en de Venen. Dit zorgt er ook voor dat er komende jaren een mix van oude, tijdelijke en nieuwe bewoners ontstaat. Dat geeft uitdaging in het vormen van een gemeenschap. Oude bekende structuren en netwerken vervallen en nieuwe moeten worden opgestart. De aanstaande nieuwbouw creëert meer plek voor wooncarrière voor zittende bewoners en zal tevens een nieuwe groep (sterkere) bewoners aantrekken. Potentieel ontstaat er door de herstructurering van de wijk werkgelegenheid of andere kansen voor betrokkenheid en ontmoeting in de wijk. Op dit moment is er toename van tijdelijke bewoning in de sloopwoningen. Het opzetten van gezamenlijk initiatief of het onderhouden van eigenaarschap voor de omgeving is daarom lastig.

Vraagstuk 1. Er zijn bewoners in een kwetsbare situatie waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft.

Zoals beschreven in de algemene beschrijving van Zuidwest, is er in ook Bouwlust een grote groep bewoners die zich bevinden in een kwetsbare situatie. Ook is de betrokkenheid van bewoners bij de leefomgeving laag en daardoor is de omgeving vervuild. De zelfredzaamheid van bewoners in Bouwlust is laag; deze wordt direct beïnvloed door bestaansonzekerheid. Er zijn signalen van onderhuur en overbevolking. Niet alle kwetsbare inwoners hebben toegang tot participatie of hulp, desalniettemin is er veel aanbod in Zuidwest.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie sluit aan bij deze leefwereld en zet passende lokale communicatie en interventies in. De welzijnsorganisatie heeft aandacht voor de fysieke transitie van de wijk, denkt mee en zet in bij de participatie vraagstukken die daarmee ontstaan. De welzijnsorganisatie zet de energie en ontevredenheid van de bewoners omtrent de leefomgeving om in acties, betrokkenheid en initiatieven op het gebied van schoon, heel en veilig en ontmoeting.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid.

Vraagstuk 2. Het stimuleren van het kansrijk opgroeien van jongeren. Hierbij bedoelen wij, dat de jeugd in Den Haag Zuidwest meer kansen geboden wordt, maar ook dat de jeugd beter gebruik maakt van het beschikbare aanbod.

Met een deel van de jongeren, kinderen en ouders in Bouwlust gaat het goed. Er zijn initiatieven die goed werken, zoals FC straat. Maar voor een deel van de kinderen is het door de concentratie van sociale problematiek moeilijk opgroeien in Bouwlust. Ook heeft het een negatieve uitwerking op de ouderbetrokkenheid. Dit is terug te zien in het gebruik van de jeugdhulp dat hoger is dan het Haagse gemiddelde. Sommige ouders zijn aan het overleven en hebben geen tijd of ruimte om hun kinderen goed te begeleiden. Zij hebben door de situatie waarin ze opgroeien zelf ook hulpvragen.

Een deel van de jongeren krijgt onvoldoende kansen voor het ontwikkelen van hun talenten, sociale vaardigheden en identiteitsontwikkeling. Ook staan er jongeren aan de zijlijn, zonder school of werk, met risico op criminaliteit

en overlast. Er zijn extra kwetsbare kinderen met een 'rugzak', die meer ondersteuning nodig hebben via samenwerking tussen welzijn, onderwijs en jeugdhulp.

Door de aanwezigheid van criminele invloeden dreigen 12-minners af te glijden richting jeugdcriminaliteit, waardoor preventie en vroeg signalering essentieel zijn. Er is sprake van meidenproblematiek, zoals groepsdruk, sociale isolatie en kwetsbaarheid voor grensoverschrijdend gedrag.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie zet in op een innovatieve wijze op participatie en medezeggenschap voor jeugd en kinderen. Daarnaast zet de welzijnsorganisatie in op integrale ondersteuning voor ouders en kinderen. Door in te zetten op samenwerking rondom taalondersteuning en met inzet van participatieprogramma's kunnen ouders beter bijdragen aan de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De welzijnsorganisatie zet in op ouderparticipatie waarbij ouders actief worden betrokken als partners in de ontwikkeling van hun kinderen, dit betreft betrokkenheid bij activiteiten zowel als verantwoordelijkheid in de openbare ruimte. De welzijnsorganisatie zet in op samenwerking tussen opbouwwerk en kinder-/jongerenwerk, gericht op een integrale aanpak en gedeelde verantwoordelijkheid, met een sterke focus op talentontwikkeling, taal en participatie. Gelijke verdeling van werkers tussen Vrederust en Bouwlust is hierbij essentieel. De welzijnsorganisatie signaleert kansen en streeft naar het creëren van nieuwe laagdrempelige ontmoeting(splekken).

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Vraagstuk 3. Het versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven, maar ook het aanjagen van nieuwe bewonersinitiatieven.

In Bouwlust zijn in vergelijking met Moerwijk en Vrederust minder ontmoetingsplekken en bewonersinitiatieven gerealiseerd. De nieuwbouw en ook in de tijdelijke invulling van panden zou meer ondernomen kunnen worden. Ook zijn er binnentuinen in Bouwlust die potentie bieden voor ontmoeting, verbinding en vergroening.

Er zijn actieve bewoners die zich inzetten voor het verbeteren van de leefbaarheid en een schoon, heel en veilige wijk, zoals de vrijwilligers van buurtkamer Sterrenhoek. Toch blijft dit ten opzichte van andere wijken in Zuidwest nog achter. De groepen die er zijn naar binnen gekeerd. Er is behoefte aan meer verbinding, saamhorigheid en begrip tussen bewoners onderling en tussen de specifieke culturele groepen. Specifiek is er onder de jongeren vraag naar een jongerenhonk. Tegelijkertijd zijn er bewoners die nog onvoldoende in staat zichzelf te organiseren of beschikken over te weinig kennis om dit zelfstandig te doen.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Er wordt integraal samengewerkt bij het uitvoeren van de aanpak. Een succesvoorbeeld hiervan is de samenwerking met de GGD, de ontmoetingsplekken, en andere partners waarbij integrale doelen zijn behaald zoals laagdrempelig bewegen, het vergroten van de sociale samenhang en een grotere zichtbaarheid en gebruik van de beweegroute. De welzijnsorganisatie richt zich op het structureel verbeteren van de openbare ruimte en het beheersen van rattenoverlast door het werven en inzetten van wijkambassadeurs op gebieds-, wijk- en straatniveau. De welzijnsorganisatie sluit aan bij de nieuwe wijkagenda en heeft daarin een actieve en uitvoerende rol inspelend op de thema's in de wijkagenda. De welzijnsorganisatie ondersteunt en stimuleert de bewonersorganisatie Bouwlust Vrederust om zichzelf te organiseren richting verbinder, belangenbehartiger en organisator.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang en 1.2 het vergroten van het zelforganiserend vermogen in de buurt.

Vraagstuk 4. Bijdragen aan gevoel van veiligheid en leefbaarheid in buurt en wijk.

Op en rond locaties zoals de Zichten en de Venen, is een grote ontmoetingsbehoefte die zich afspeelt in de openbare ruimte. Hierdoor ontstaan sociale spanningen en overlast.

Een toenemende zorg is dat kinderen op steeds jongere leeftijd door criminelen geronseld worden voor ondermijnende activiteiten en, of zich aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. Jonge kinderen worden onderdrukt door jongeren die deel uitmaken van criminele groepen. De ouderbetrokkenheid bij de jongeren is essentieel voor de ontwikkeling.

Een deel van de bewoners zet zich in voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Dit komt tot uiting door de interesse in het vormen van een buurpreventieteam in de wijk.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Ook op locaties waar overlast ontstaat is een outreachende en zichtbare inzet van het jongerenwerk nodig. Dit om in contact te komen met de jongeren en hen te betrekken bij passend aanbod of het doen van een passende interventie. Er wordt gewerkt met bewoners en jongeren aan handelingsperspectief omtrent leefbaarheid, het vergroten van de meldingsbereidheid en het leggen van onderlinge verbinding.

De welzijnsorganisatie heeft overzicht op de ontwikkelingen in de wijk en een analyse van de risicogebieden per wijk en buurt. In samenwerking met de al ingezette projecten en partners wordt aan het welzijnswerk gevraagd om hierin een zichtbare aanpak en interventies te leveren en samenwerking te organiseren met de al actieve partners en bewoners.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Vrederust

Vrederust heeft 10.810 inwoners en is een wijk met relatief veel kinderen en een grote groep ouderen. Er zijn dus relatief weinig volwassenen. Qua veerkracht is Vrederust een kwetsbare wijk, maar we zien dat het in Vrederust de laatste jaren beter gaat en dit wordt door bewoners en professionals ook zo ervaren. Er is een positieve vooruitgang ingezet waarvan het de komende jaren de uitdaging is om deze vast te houden.

De aanstaande nieuwbouw creëert meer mogelijkheden voor het maken van wooncarrière binnen de wijk voor zittende bewoners. Ook zal het een nieuwe groep van sterkere bewoners aantrekken. Op dit moment is er toename van tijdelijke bewoning in de sloopwoningen. De toekomstige fysieke sloop brengt extra druk met zich mee op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Tevens is er een in Vrederust het de komende jaren de uitdaging een gemeenschap te vormen met de huidige, tijdelijke en nieuwe bewoners.

De kansen en mogelijkheden in Vrederust zijn laag. Er zijn opvallend veel goedkope huurwoningen, het gemiddelde inkomen is laag. We zien dat de het aantal gescheiden inwoners in de loop van de jaren is afgenomen, nog steeds is er een relatief hoog percentage eenouderhuishoudens met kinderen in de wijk. Er zijn veel kinderen die opgroeien in een kwetsbare situatie. De ouderbetrokkenheid is over het algemeen laag. In het verleden zijn er in Vrederust verschillende jeugdgroepen geweest die voor ernstige overlast hebben gezorgd. Dit lijkt op dit moment met extra inzet op het jongerenwerk redelijk onder controle. Er is een goede samenwerking met de wijkagenten, echter blijft de situatie kwetsbaar.

Overkoepelend bestaat 47% van de huishoudens uit Vrederust uit één persoonshuishoudens. Vaak zijn dit huishoudens met extra zorg.

Vraagstuk 1. Bewoners in een kwetsbare situatie waardoor de zelfredzaamheid laag is en betrokkenheid (participatie) bij de woon- en leefomgeving aandacht nodig heeft.

Zoals beschreven in de algemene beschrijving van Zuidwest, is er in ook Vrederust een grote groep bewoners die zich bevinden in een kwetsbare situatie. Ook is de betrokkenheid van bewoners bij de leefomgeving laag en daardoor is de omgeving vervuild. De zelfredzaamheid van bewoners in Bouwlust is laag; deze wordt direct beïnvloed door bestaansonzekerheid. Er zijn signalen van onderhuur en overbevolking. Niet alle kwetsbare inwoners hebben toegang tot participatie of hulp, desalniettemin is er veel aanbod in Zuidwest.

Op dit moment is er een BPT en een jeugd-BPT actief in Vrederust. Het is een uitdaging om deze groepen verder te ondersteunen en de taken uit te breiden. Er zijn veel vrouwen actief in Vrederust en veel sociale initiatieven worden goed bezocht door vrouwen. Inzet is om de groep actieve bewoners te verbreden. Ook is een aanbod voor mannen gewenst.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie zet in op samenwerking tussen opbouwwerk en kinder-/jongerenwerk, gericht op een integrale aanpak en gedeelde verantwoordelijkheid, met een sterke focus op talentontwikkeling, taal en participatie. De welzijnsorganisatie signaleert kansen en streeft naar het creëren van nieuwe laagdrempelige ontmoetingsplekken. De welzijnsorganisatie heeft oog voor het stutten van bestaande groepen en het aanboren van nieuwe groepen bewoners.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid, 2.3 Bevorderen binding met de samenleving en met elkaar.

Vraagstuk 2. Het stimuleren van het kansrijk opgroeien van jongeren. Hierbij bedoelen wij, dat de jeugd in Den Haag Zuidwest meer kansen geboden wordt, maar ook dat de jeugd beter gebruik maakt van het beschikbare aanbod.

De concentratie van sociale problematiek heeft impact op het leven en opgroeien van veel kinderen in Vrederust. Veel eenouderhuishoudens, armoede, werkloosheid en taalachterstanden maken het opgroeien en ontwikkelen binnen de wijk lastig. Het doorbreken van deze status-quo is een stevige opgave. Ook de groep werkende armen heeft invloed op het opgroei-klimaat: denk aan het aantal sleutelkinderen en verminderde ouderbetrokkenheid. Wel valt het jeugdhulpgebruik in vergelijking met kwetsbare wijken als Morgenstond en Bouwlust relatief mee, al is dit nog steeds bovengemiddeld.

Sommige ouders zijn aan het overleven en hebben geen tijd of ruimte om hun kinderen goed te begeleiden. Zij hebben door de situatie waarin ze opgroeien zelf ook hulpvragen.

Een deel van de jongeren krijgt onvoldoende kansen voor het ontwikkelen van hun talenten, sociale vaardigheden en identiteitsontwikkeling. Ook staan er jongeren aan de zijlijn, zonder school of werk, met risico op criminaliteit en overlast. Er zijn extra kwetsbare kinderen met een 'rugzak', die meer ondersteuning nodig hebben via samenwerking tussen welzijn, onderwijs en jeugdhulp.

Door de aanwezigheid van criminele invloeden dreigen 12-minners af te glijden richting jeugdcriminaliteit, waardoor preventie en vroeg signalering essentieel zijn. Er is sprake van meidenproblematiek, zoals groepsdruk, sociale isolatie en kwetsbaarheid voor grensoverschrijdend gedrag.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

De welzijnsorganisatie zet in op een innovatieve wijze op participatie en medezeggenschap voor jeugd en kinderen. Daarnaast zet de welzijnsorganisatie in op integrale ondersteuning voor ouders en kinderen. Door in te zetten op samenwerking rondom taalondersteuning en met inzet van participatieprogramma's kunnen ouders beter bijdragen aan de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De welzijnsorganisatie zet in op ouderparticipatie waarbij ouders actief worden betrokken als partners in de ontwikkeling van hun kinderen, dit betreft betrokkenheid bij activiteiten zowel als verantwoordelijkheid in de openbare ruimte. De welzijnsorganisatie zet in op samenwerking tussen opbouwwerk en kinder-/jongerenwerk, gericht op een integrale aanpak en gedeelde verantwoordelijkheid, met een sterke focus op talent ontwikkeling, taal en participatie. Gelijke verdeling van werkers tussen Vrederust en Bouwlust is hierbij essentieel. De welzijnsorganisatie signaleert kansen en streeft naar het creëren van nieuwe laagdrempelige ontmoetingsplekken.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.

Vraagstuk 3. Het versterken en verbinden van bestaande buurt- en bewonersinitiatieven, maar ook het aanjagen van nieuwe bewonersinitiatieven.

In Vrederust zijn meerdere ontmoetingsplekken en bewonersinitiatieven gerealiseerd. Elke plek en initiatief heeft een eigen karakter, organisatievorm en ontwikkelkansen. Ook zijn er binnentuinen die intensief worden gebruikt met bijvoorbeeld moestuinprojecten. De binnentuinen zijn goede plekken voor ontmoeting, verbinding en vergroening.

Er zijn veel actieve bewoners die zich inzetten voor het verbeteren van de leefbaarheid en een schoon, heel en veilige wijk, zoals het buurtpreventieteam (BPT). Maar veel groepen zijn wel naar binnen gekeerd. Er is behoefte aan meer verbinding, saamhorigheid en begrip tussen bewoners onderling en tussen de specifieke culturele groepen.

Daarnaast, doordat veel inwoners in een kwetsbare positie zitten, zijn veel inwoners aan het overleven. De groep inwoners met een langdurige afstand tot de arbeidsmarkt is groot waardoor ook het perspectief vermindert. Het opzetten van gezamenlijk initiatief of het onderhouden van eigenaarschap voor de omgeving is daarom lastig. Ook wonen in Vrederust veel verschillende culturen en ook dat maakt het organiseren van sociale cohesie ingewikkeld.

De bewonersorganisatie Bouwlust Vrederust wordt ondersteund en geholpen om zichzelf te organiseren richting verbinder, belangenbehartiger en organisator.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Er wordt integraal samengewerkt bij het uitvoeren van de aanpak. Een succesvoorbeeld hiervan is de samenwerking met de GGD, de ontmoetingsplekken, en andere partners waarbij integrale doelen zijn behaald zoals laagdrempelig bewegen, het vergroten van de sociale samenhang en een grotere zichtbaarheid en gebruik van de beweegroute. De welzijnsorganisatie richt zich op het structureel verbeteren van de openbare ruimte en het beheersen van rattenoverlast door het werven en inzetten van wijkambassadeurs op gebieds-, wijk- en straatniveau. De welzijnsorganisatie sluit aan bij de nieuwe wijkagenda en heeft daarin een actieve en uitvoerende rol inspelend op de thema's in de wijkagenda.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang en 1.2 het vergroten van het zelforganiserend vermogen in de buurt.

Vraagstuk 4. Bijdragen aan gevoel van veiligheid, eigenaarschap en leefbaarheid in buurt en wijk.

Op en rond locaties zoals het winkelgebied rond de Ambachtsgaarde en romdom het speelgebied aan de Pachtersdreef, is een grote ontmoetingsbehoefte die zich afspeelt in de openbare ruimte. Hierdoor ontstaan sociale spanningen en overlast.

Een toenemende zorg is dat kinderen op steeds jongere leeftijd door criminelen geronseld worden voor ondermijnende activiteiten en, of zich aansluiten bij groepen die crimineel gedrag vertonen. Jonge kinderen worden onderdrukt door jongeren die deel uitmaken van criminele groepen. De ouderbetrokkenheid bij de jongeren is essentieel voor de ontwikkeling.

Een deel van de bewoners zet zich in voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Dit komt tot uiting door de interesse in het vormen van een buurpreventieteam in de wijk.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen

Ook op locaties waar overlast ontstaat is een outreachende en zichtbare inzet van het jongerenwerk nodig. Dit om in contact te komen met de jongeren en hen te betrekken bij passend aanbod of het doen van een passende interventie. Er wordt gewerkt met bewoners en jongeren aan handelingsperspectief omtrent leefbaarheid, het vergroten van de meldingsbereidheid en het leggen van onderlinge verbinding.

De welzijnsorganisatie heeft overzicht op de ontwikkelingen in de wijk en een analyse van de risicogebieden per wijk en buurt. In samenwerking met de al ingezette projecten en partners wordt aan het welzijnswerk gevraagd om hierin een zichtbare aanpak en interventies te leveren en samenwerking te organiseren met de al actieve partners en bewoners.

Met de door u te formuleren interventies en aanpakken levert u een bijdrage aan de volgende doelstellingen uit het beleidsplan Professioneel Welzijnswerk 2025-2027: 1.1 bevorderen van de sociale samenhang, 1.2 Vergroten zelforganiserend vermogen in buurten, 1.3 het verminderen van sociale spanningen en 1.4 het ervaren van sociale onveiligheid 2.1 voorkomen van problemen, 2.2 bijdrage aan identiteitsontwikkeling en sociale vaardigheden, 2.3 bevorderen binding samenleving en elkaar, 2.4 bevorderen meedoen aan de maatschappij en 2.5 tegengaan grensoverschrijdend gedrag en stimuleren van een veilige, sociale leefomgeving.